

La parla local: expressions i vocabulari

Avinyonet del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: 08792 AVINYONET DEL PENEDÈS.

Coordenades:

Latitud: 41.36104
Longitud: 1.77962
UTM Est (X): 397925
UTM Nord (Y): 4579556

Classificació

Número de fitxa: 08013-204
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tradició oral
Estil / època: Modern Contemporani
Estat de conservació: Dolent
Protecció: Inexistent
Accés: Difícil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[Oracions](#)

[Rondalla del cep del dimoni i l'esbarzer](#)

[Oficis desapareguts](#)

[Nadales](#)

[Dites i corrandes](#)

[Les Cabres de l'Arboçar](#)

[Antics goigs d'Avinyonet del Penedès](#)

[Toponímia popular](#)

[Costums religiosos desapareguts](#)

Autoria de la fitxa: J.M. Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA

Descripció

A més de la pronunciació local de determinades paraules, com poden ser: CARRELADA per carrerada o MICOLAU, per Nicolau, PALMITO per margalló, MARGALLÒ per jonc ("juncus sp") o FERLANDO, per la castellanització de Ferrán=Fernando, etc... es troben tot un conjunt d'expressions que resulten patrimoni oral del municipi, i que es transcriuen a continuació en agrupacions temàtiques: FÓRMULES DE DICCIÓ: Saltar com un cabrit (L'Arboçar) Ser més lleig que matar un pare (Avinyó) Fes-li fer la senyora (=moure una cosa tot balancejant-la) (Avinyonet) VOCABULARI DEL VINYATER: -DEL TEMPS: -Boira salada: mata tota floració dels arbres, principalment la dels garrofers (L'Arboçar) (SADURNÍ, 2001: II, 49) -Cap de boira: núvol que deixa anar quatre gotes (l'Arboçar) . (SADURNÍ, 2001: II, 50) -Fer roviscol: pluja molt fina (L'Arboçar) . (SADURNÍ, 2001: II, 51) -Gambirots: núvols petits i lleugers que corren pel cel empesos pel vent sense cap malícia (L'Arboçar) . (SADURNÍ, 2001: II, 51) -Núvols rodons: núvols que, quasi sempre, són portadors d'aigua (Les Gunyoles) . (SADURNÍ, 2001: II, 54) -DE LES FEINES I EINES: Espigolaires: dones que, la verema estant acabada, collien els gotims que havien quedat als ceps (L'Arboçar). Durant la feina de camp es va recollir un costum de les noies espigolaires durant la nit de Sant Joan (veure fitxa relativa als costums desapareguts). Fogots: branques de pi lligades que es feien servir al forn Sital: lloc pla on es formava la carbonera -DEL CELLER: Sobremost: most que es treia de la portadora, abans d'espremer els raïms (Cantallops) (SADURNÍ, 2001: II, 88) Vi reforçant: Vi blanc amb brots de romaní, de què se servien per reforçar els infants, amb una cullerada havent dinat (L'Arboçar) . (SADURNÍ, 2001: II, 92) Xarops. Les mestresses eixerides coïen sucre amb una barreja de vi i aigua, fins que s'espesseïa, i hi afegien, més tard, substàncies medicinals. A les Gunyoles es feia el xarop de pàmpol. A l'Arboçar, el xarop de les cinc arrels (SADURNÍ, 2001: II, 92). TOPOGRÀFIC: La gent que viu a la zona del carrer de Montjuïc i immediacions deia tradicionalment: "vaig en lloc", en referir-se a anar a la zona de l'església (Informació oral Ton Ràfols, veí de les Gunyoles, març 2003).

Bibliografia

Informació oral Ton Ràfols, veí de les Gunyoles, març 2003 SADURNÍ I VALLÈS, Pere (2001) Folklore del Penedès. Sant Sadurní d'Anoia: Fundació Caixa Penedès. 2 vols.

